

SMERNICE ZA ZELENE DOGODKE

1

NAČRTOVANJE IN KOMUNIKACIJA

Organizator dogodka (v nadaljevanju organizator) pripravi formalni zeleni načrt z navedenimi cilji za zmanjševanje negativnih vplivov dogodka na okolje in krepitev pozitivnega učinka na lokalno skupnost. Zeleni načrt javno objavi pred izvedbo dogodka.

Namig: Pri pripravi zelenega načrta si organizator pomaga s Smernicami za zelene dogodke. Načrt objavi na spletni strani dogodka, na družbenih omrežjih ali v drugih medijih. Kadar so ciljna publika tudi tujci, načrt pripravi še v najmanj enem tujem jeziku.

Partnerji na dogodku (razstavljalci, sponzorji, ponudniki hrane in pijače ipd.) so seznanjeni z zelenim načrtom in ga upoštevajo pri svojem delu.

Namig: Pred izvedbo dogodka organizator skliče orientacijski sestanek vseh partnerjev, na katerem jih seznani z zelenim načrtom in njihovo odgovornostjo.

Udeleženci dogodka (v nadaljevanju udeleženci) so seznanjeni z napotki za trajnostno ravnanje na dogodku.

Namig: Organizator pripravi zelene napotke za udeležence in jih javno objavi (spletna stran, družbena omrežja, prizorišče ipd.) v slovenskem jeziku. Kadar so ciljna publika tudi tujci, napotke pripravi še v najmanj enem tujem jeziku. Na plačljivih dogodkih se udeleženci z zelenimi napotki seznanijo pri nakupu vstopnice.

Organizatorjem tukaj pomagamo s primerom zelenih napotkov za udeležence.

Za čas dogodka je imenovan svetovalec, ki nadzoruje upoštevanje zelenih smernic.

Namig: Število svetovalcev je odvisno od velikosti dogodka. Na manjših dogodkih lahko to vlogo prevzame organizator.

Komunikacija med organizatorji, udeleženci in drugimi deležniki v čim večji meri poteka elektronsko.

Namig: Kadar se tiskanju in uporabi papirja organizator ne more izogniti, uporablja recikliran papir in obojestransko tiskanje. Na plačljivih dogodkih organizator spodbuja uporabo e-vstopnic.

Organizator udeležence poziva, da v destinaciji, kjer poteka dogodek, ostanejo dlje časa.

Namig: Organizator prek svojih komunikacijskih kanalov promovira lokalna doživetja in znamenitosti. Promovira tudi lokalne nastanitve, turistične agencije, atrakcije, restavracije, parke in kopališča z znakom Slovenia Green.

Po dogodku organizator pripravi trajnostno poročilo, v katerem poroča o izpolnjevanju smernic / ciljev iz zelenega načrta. Trajnostno poročilo javno objavi.

Namig: Trajnostno poročilo organizator objavi na spletni strani dogodka, na družbenih omrežjih ali v drugih medijih. Kadar so ciljna publika tudi tujci, poročilo pripravi še v najmanj enem tujem jeziku.

Organizatorjem tukaj pomagamo s predlogo trajnostnega poročila.

1

Po dogodku organizator zbere povratne informacije o zadovoljstvu in trajnostnih praksah dogodka med udeleženci, partnerji in lokalnimi prebivalci. Povratne informacije upošteva pri organizaciji prihodnjega dogodka.

Namig: Organizator med udeleženci izvede (spletno) anketo o zadovoljstvu in trajnostnih praksah dogodka. Lokalne prebivalce pozove, da izrazijo svoje mnenje prek spletne strani, e-pošte ipd. Pri partnerjih poizveduje o učinkovitosti implementiranih trajnostnih praks.

2

LOKACIJA IN PREVOZ

Prizorišče dogodka je dostopno z javnim prevozom.

Namig: Organizator daje pri izbiri prizorišča prednost tistim, ki so dosegljiva z javnim prevozom. Če od avtobusne ali železniške postaje prizorišča ni mogoče doseči peš, je na tej relaciji organiziran poseben prevoz.

Organizator med udeleženci spodbuja uporabo javnega prevoza in okolju prijaznih vozil.

Namig: Organizator med udeleženci spodbuja uporabo javnega prevoza in okolju prijaznih vozil, lahko prek zelenih napotkov. Udeležencem, ki na prizorišče prispejo z javnim prevozom, ponudi posebne ugodnosti, organizira brezplačni javni prevoz iz večjih naselij ipd.

Dobra praksa: Športna prireditev Planica s Slovenskimi železnicami dogovori vozni red izrednih vlakov, pri čemer prejmejo potniki popust ob predložitvi vstopnice za prireditev. Nato jim je z Jesenic omogočena brezplačna avtobusna povezava v Planico in nazaj.

Organizator zagotovi zadostno število parkirnih mest za udeležence.

Namig: Organizator oceni, koliko parkirnih mest bo na dogodku potrebnih glede na pričakovano število udeležencev, in s tem prepreči parkiranje udeležencev na neprimernih mestih. Če od parkirišča do prizorišča ni mogoče iti peš, je na tej relaciji organiziran poseben prevoz.

Dobra praksa: Destinacija Bohinj omogoča urejeno parkiranje izven središča, nato pa obiskovalcem nudi brezplačen organiziran prevoz do različnih točk v Bohinju.

Za prevoze v sklopu dogodka se v čim večji meri uporabljajo okolju prijazna vozila.

Namig: Kadar je mogoče, se za potrebe dogodka uporabljajo kolesa, električna vozila in druge oblike mehke mobilnosti.

Dobra praksa: Občina Kranjska Gora za namen izvedbe dogodka Julian Alps Trail Run zagotovi električni kombi, tri električne avtomobile in električna kolesa.

Prizorišče dogodka je dostopno za gibalno ovirane osebe.

Namig: Organizator na prizorišču zagotovi tudi stranišča za gibalno ovirane osebe.

3

TRDNI ODPADKI

Organizator meri količino proizvedenih trdnih odpadkov in vpeljuje ukrepe za njeno zmanjševanje.

Namig: Organizator si v zelenem načrtu zada (kvantitativni) cilj, da bo zmanjšal količino trdnih odpadkov. O uresničevanju zadanega cilja poroča v trajnostnem poročilu.

Trdni odpadki se zbirajo v ločenih frakcijah. Zabojsnikov je dovolj in so jasno označeni.

Namig: Prostovoljci ali zaposleni na dogodku udeležence usmerjajo k zabojnikom za ločevanje odpadkov in jim odpadke pomagajo ločevati. Kadar po zaključku športnih prireditev na prizorišču ostanejo tekstilni odpadki, organizator zagotovi, da so zbrani ločeno in pravilno odloženi v zbirnem centru.

Dobra praksa: Festival Jurjevanje v Beli krajini je prireditev z manj odpadki, ki se ravna po smernicah Zero Waste (npr.: ekološki otoki na dosegu roke, posebna ekipa za ustrezno ravnanje z odpadki, poučenost o pravilnem odlaganju).

Na dogodku se plastika za enkratno uporabo ne uporablja. Kadar uporaba izdelkov za večkratno uporabo ni mogoča, se uporabljajo trajnostni materiali.

Namig: Organizator in partnerji pribor, krožnike, kozarce in druge izdelke iz plastike za enkratno uporabo nadomestijo z izdelki za večkratno uporabo ali izdelki iz trajnostnih materialov. Pri izboru slednjih dajejo prednost papirju in lesu. Pri uporabi bio plastike se prepričajo, da je izdelke mogoče procesirati v lokalnem okolju.

Na dogodku se spodbuja pitje vode iz pipe, voda v plastenki ni na voljo.

Če je zaradi higienskih standardov ali preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni zahtevana uporaba mask in rokavic, organizator in partnerji uporabljajo pralne maske in rokavice.

Dobra praksa: Na Soča Outdoor Festivalu so udeležencem na voljo zlozljivi silikonski lončki za večkratno uporabo. Na okrepčevalnih postajah vanje natočijo vodo, po uporabi pa jih lahko praktično zložijo in zataknejo za pas ali na drugo mesto.

Kadar je mogoče, organizator neporabljen hrano in pijačo donira v dobrodelni namen.

Namig: Organizator se poveže s humanitarnimi in drugimi organizacijami, ki imajo v vlogi posrednika že utečene in z zakonodajo skladne poti doniranja neporabljene hrane in pijače. Z izbrano organizacijo dogovori podrobnosti količin, vrste hrane ali pijače ter prevzema. V izogib zavrženi hrani je sicer pozoren na čimbolj natančno oceno potrebnih količin. Presežek hrane se lahko uporabi tudi v industriji in za krmo živali.

Dobra praksa: Slovenska filantropija v sklopu projekta Hrana ljudem ne smetem hrano, pijačo in obroke, ki ostanejo, razdeli ljudem, ki jih resnično potrebujejo. Sodelujejo že s številnimi organizatorji dogodkov. Potrebna je pravočasna napoved dogodka in uskladitev logističnih podrobnosti, njihovi prostovoljci nato pridejo in odpeljejo dogovorjene količine, skladno s higienskimi in drugimi zahtevami.

Promocijski materiali, nagrade, darila in drugi izdelki so izdelani iz trajnostnih materialov.

Namig: Trajnostni materiali so lahko razgradljivi ali reciklirani materiali.

Dobra praksa: Kulturno ekološko društvo in socialno podjetje Smetumet z edinstvenim pionirskim pristopom v ravnanju z odpadnimi materiali oblikuje trajnostne izdelke in s tem sledi principom krožnega gospodarstva. S poslušom za podjetja in dogodke pripravljajo tudi unikatne, individualne rešitve.

4

VODA

Organizator meri količino porabljene vode in vpeljuje ukrepe za njeno zmanjševanje.

Namig: Organizator najprej preveri, kje porablja največ vode, in nato razmisli, s katerimi ukrepi lahko porabo zmanjša. Varčevanje z vodo spodbuja tudi med udeleženci.

Organizator poskrbi za ustrezno ravnanje z odpadnimi vodami, ki nastanejo v sklopu dogodka.

Namig: Organizator v primeru uporabe prenosne sanitarne ali druge infrastrukture pri ponudniku te storitve natančno preveri ponujeno rešitev zbiranja, čiščenja in odstranjevanja oz. odvoza.

Rešitev naj bo čim bolj prilagojena specifikam dogodka (število obiskovalcev, tip, lokacija in dolžina dogodka). Pri tem daje prednost ponudnikom, ki ponujajo bolj ekološke rešitve (izogibanje kemičnim sredstvom). Pri stacionarnih rešitvah organizator preveri ustreznost ravnanja z odpadnimi vodami (priključenost na javno kanalizacijsko omrežje, lastna čistilna naprava ipd.). Ne izbira ponudnikov, ki nimajo ustrezno urejenega odvajanja odpadnih voda.

Dobra praksa: Na urejeni plaži Sava na Ježici v Ljubljani stoji zunanje ekološko stranišče oziroma moderni »štrbunk«, razvito v Sloveniji po načelih krožnega gospodarstva (koncept kompostnih sanitarij).

5

ENERGIJA IN OGLJIČNI ODTIS

Organizator meri količino porabljene energije in vpeljuje ukrepe za njeno zmanjševanje.

Namig: Organizator najprej preveri, kje porablja največ energije, in nato razmisli, s katerimi ukrepi lahko porabo zmanjša. Kjer je mogoče, uporablja energetske varčne naprave, vključno z razsvetljavo. Varčevanje z energijo spodbuja tudi med udeleženci.

Kjer je mogoče, daje organizator prednost obnovljivim virom energije.

Namig: Pri izbiri lokacije dogodka je organizator pozoren na strukturo dobavljene električne energije (mikrolokacije ali celotne destinacije), ki je potrebna za izvedbo. Če lahko vpliva na izbor ponudnika, daje prednost tistim z večjim deležem energije iz obnovljivih virov (npr. sončna, vetrna in hidro energija).

Dobra praksa: Za popestritev dogodka lahko določene storitve »napajate« iz energije, ki jo generirajo vaši obiskovalci (poganjanje koles za pripravo napitkov ali vrtenje glasbe, kinetična energija s plesišča).

Organizator meri ogljični odtis dogodka in ga blaži s sodelovanjem v projektih kompenzacije.

Namig: Po izmerjenem ogljičnem odtisu dogodka, pri izbiri projektov za njegovo kompenzacijo organizator poišče lokalne, regionalne ali vsaj nacionalne iniciative, ki jih nato ustrezno predstavi tudi obiskovalcem. Na voljo so različni finančni modeli – od tega, da pri kompenzaciji sodeluje le organizator, do razširjenega modela, kjer imajo možnost kompenziranja s prispevki pokriti tudi obiskovalci in/ali sponzorji dogodka.

Dobra praksa: Za začetek lahko s preprostim orodjem za merjenje ogljičnega odtisa dogodkov - www.co2.myclimate.org/en/event_calculators/new izračunate ogljični odtis vašega dogodka, za njegovo izravnavo oz. kompenzacijo pa se lahko povežete s katero izmed slovenskih ali mednarodnih nevladnih/okoljevarstvenih organizacij.

6

PONUDBA HRANE IN PIJAČE

Kulinarična ponudba dogodka temelji na lokalno proizvedeni hrani in pijači.

Namig: Ponudba hrane in pijače (v lastni izvedbi ali prek zunanjih izvajalcev) naj temelji na lokalni in sezonski ponudbi, saj se s tem krajšajo nabavne verige in spodbuja lokalna pridelava in predelava. Organizator je pozoren tudi na uporabo povratne embalaže pri dobavi hrane in pijače.

V ponudbi imajo prednost ekološka hrana in pijača.

Namig: Pri izbiri ekološke hrane in pijače naj organizator upošteva certifikate, ki zagotavljajo doseganje določenega standarda pri pridelavi, predelavi ali proizvodnji. V EU je tak certifikat »Evropski znak za ekološko kmetijstvo«, v Sloveniji pa imamo dodatno še nacionalni zaščitni znak za označevanje ekoloških kmetijskih pridelkov oz. živil. Med tovrstne certifikate naravne pridelave/predelave spadata tudi znamki Demeter in Biodar.

Organizator med ponudniki hrane in pijače spodbuja pripravo tipičnih lokalnih jedi.

Namig: V kulinarično ponudbo na dogodku naj bodo vključene lokalne gastronomske posebnosti: tipične jedi, pijače ali drugi izdelki. Če na destinaciji obstajajo blagovne znamke ali drugi projekti (Okusi destinacije XY), ki že združujejo posebnosti tistega okolja, se organizator naveže nanje.

Dobra praksa: Pri postopku izbire kulinarične ponudbe (tudi v primeru zunanjih izvajalcev z lastnimi dobavitelji), lahko organizator da prednost tistim ponudnikom, ki so imetniki znamke vzpostavljenega projekta. Dober primer tovrstnega vključevanja je kolektivna blagovna znamka Bohinjsko/From Bohinj. Pri merilih za sofinanciranje prireditev, nad katerimi ima pristojnosti destinacija Bohinj, namreč dajejo prednost tistim organizatorjem, ki v program, dobaviteljsko mrežo ali na stojnice vključijo imetnike certifikata Bohinjsko.

V ponudbi hrane je vsaj ena brezmesna jed.

Namig: V skrbi za okolje in naše zdravje so pomembne tudi prehranjevalne navade. Ponudba hrane (v lastni izvedbi ali prek zunanjih izvajalcev) naj vsebuje vsaj eno brezmesno jed. Če je ponudnikov hrane več oz. so različni, naj ima vsak v ponudbi vsaj eno brezmesno jed, pri čemer ne zanemari vidika lokalnosti in sezonskosti.

7

LOKALNA SKUPNOST

Kadar je mogoče in smiselno, imajo prednost pri sodelovanju na dogodku lokalni ponudniki (pri najemu stojnic, dodatni ponudbi ali programu dogodka ipd.).

Namig: Za čim večjo vključenost lokalnih ponudnikov in spodbujanje lokalnega gospodarstva organizator k sodelovanju povabi lokalne obrtnike, umetnike, pridelovalce in predelovalce ali druge predstavnike lokalnega gospodarstva. Za informacije se lahko obrne na lokalne turistične/gostinske/druge organizacije.

Kadar je mogoče in smiselno, so lokalni prebivalci vključeni v izvedbo dogodka.

Namig: Glede na oceno potrebnega kadra za izvedbo dogodka, kjer je to mogoče in smiselno, organizator vključi lokalne prebivalce. Lahko gre za pomoč pri podpornih storitvah usmerjanja prometa ali informiranja ipd. Vnaprej jasno dogovori tudi obliko sodelovanja.

Kadar je mogoče, imajo pri izboru promocijskih materialov, nagrad, daril in drugih izdelkov v sklopu dogodka prednost lokalni obrtniki, proizvajalci, pridelovalci in prodajalci.

Namig: Pri izboru izdelkov organizator izhaja iz lokalnega okolja in obstoječe ponudbe. V ta namen se povezuje z društvi in drugimi organizacijami, s katerimi lahko zasnuje celo lastne, inovativne izdelke za udeležence ali druge potrebe dogodka.

Udeleženci lahko na dogodku prispevajo k lokalni trajnostni iniciativi.

Namig: Organizator udeležencem ponudi priložnost, da prispevajo k lokalni trajnostni iniciativi (prostovoljni finančni prispevki, delo ali druga oblika).

Dobra praksa: Na Soča Outdoor Festivalu organizator organizira posebno akcijo vzdrževanja pohodniške in kolesarske poti. Vsi udeleženci se lahko akcije udeležijo in pri tem pomagajo s prostovoljnimi delom.